

## Finansutskottet

**Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om inkomstskatteskalan för 2019 och till lagar om ändring av inkomstskattelagen och 7 a § i lagen om skatt på arv och gåva**

### INLEDNING

#### *Remiss*

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om inkomstskatteskalan för 2019 och till lagar om ändring av inkomstskattelagen och 7 a § i lagen om skatt på arv och gåva (RP 124/2018 rd): Ärendet har remitterats till finansutskottet för betänkande.

#### *Motioner*

I samband med propositionen har utskottet behandlat följande motioner:

- Lagmotion LM 49/2017 rd Ozan Yanar gröna m.fl. Lagmotion med förslag till lag om ändring och temporär ändring av 58 och 58 b § i inkomstskattelagen
- Lagmotion LM 88/2017 rd Emma Kari gröna m.fl. Lagmotion med förslag till lag om ändring av 106 § i inkomstskattelagen
- Lagmotion LM 89/2017 rd Emma Kari gröna m.fl. Lagmotion med förslag till lag om ändring av 125 § i inkomstskattelagen
- Lagmotion LM 23/2018 rd Mikko Kärnä cent m.fl. Lagmotion med förslag till lag om temporär ändring av inkomstskattelagen

#### *Beredning i delegation*

Ärendet har beretts i finansutskottets skattedelegation.

#### *Sakkunniga*

Skattedelegationen har hört

- konsultativ tjänsteman Timo Annala, finansministeriet
- finanssekreterare Filip Kjellberg, finansministeriet
- ledande expert Kari Aaltonen, Skatteförvaltningen
- tf. direktör Henrik Rainio, Finlands Kommunförbund
- forskarprofessor Kaisa Kotakorpi, Statens ekonomiska forskningscentral
- chefsekonomist Pasi Sorjonen, Akava ry
- direktör Ann-Mari Kemell, Centralhandelskammaren
- ekonomisk expert Helena Pentti, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf
- skatteexpert Sanna Linna-Aro, Företagarna i Finland rf

## Betänkande FiUB 19/2018 rd

- chefsekonom Mikael Kirkko-Jaakkola, Skattebetalarnas Centralförbund rf.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- Finlands näringsliv rf
- Tjänstemannacentralorganisationen STTK rf.

Inget yttrande av

- Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK.

## PROPOSITIONEN OCH MOTIONERNA

### *Propositionen*

I propositionen föreslår regeringen att det stiftas en lag om inkomstskatteskalen för 2019. Lagförslaget innehåller en progressiv inkomstskatteskala för förvärvsinkomster som tillämpas vid statsbeskattningen. Skalans inkomstgränser höjs med cirka 2,6 procent.

Inkomstskattelagen ändras så att arbetsinkomstavdragets högsta belopp samt inflödes- och minskningsprocenten liksom grundavdragets högsta belopp vid kommunalbeskattningen höjs. Dessutom ökas pensionsinkomstavdraget vid både kommunalbeskattningen och statsbeskattningen.

Maximibeloppet av avdraget för bostad på arbetsorten höjs från nuvarande 250 euro till 450 euro. Maximibeloppet av skattefria kilometerersättningar till frivilligarbetare höjs från nuvarande 2 000 euro till 3 000 euro per kalenderår. Samtidigt utvidgas tillämpningsområdet för skattefria resekostnadsersättningar till frivilligarbetare så att det även ska gälla bland annat resekostnadsersättningar som betalas av staten, kommunerna eller församlingarna.

Bestämmelsen om sedvanliga personalförmåner preciseras så att också anställda hos dotterbolag som direkt betjänar trafikidkande ska omfattas av skattefrihet för fri- eller rabattbiljetter som trafikidkare beviljar sina arbetstagare.

Propositionen innehåller vissa tekniska korrigeringar av bestämmelserna i inkomstskattelagen.

Lagen om skatt på arv och gåva ändras så att arvsskatt ska betalas för försäkringsersättning enligt en dödsfallsförsäkring som är ansluten till en frivillig individuell pensionsförsäkring. Genom ändringen återfår den frivilliga individuella pensionsförsäkringen de villkor som den fick i förhållande till långsiktiga sparavtal i samband med reformen år 2010.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2019 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagarna avses träda i kraft vid ingången av 2019.

## Betänkande FiUB 19/2018 rd

Ändringarna av inkomstskattelagen tillämpas första gången vid beskattningen för 2019. Ändringen av lagen om skatt på arv och gåva ska tillämpas på försäkringsersättningar för dödsfall som har inträffat den dag lagen trädde i kraft eller därefter.

### *Lagmotionerna*

I lagmotion LM 49/2017 rd med förslag ändring och temporär ändring av 58 och 58 b § i inkomstskattelagen föreslås det att 58 § 2 mom. om rätten till avdrag av ränta på bostadsskuld upphävs från och med skatteåret 2019.

I lagmotion LM 88/2017 rd med förslag till ändring av 106 § i inkomstskattelagen föreslås det att avdraget höjs till 3 455 euro och att minskningsgraden sänks till 15,5 procent.

I lagmotion LM 89/2017 rd med förslag till ändring av 125 § i inkomstskattelagen föreslås det att inkomstavdraget ska vara 2 procent för den del av inkomsterna enligt 1 mom. som överstiger 2 500 euro. Avdraget ska dock vara högst 1 495 euro. När den skattskyldiges nettoförvärvsinkomst överstiger 33 000 euro, minskar avdraget med 1,60 procent av det belopp med vilket nettoförvärvsinkomsten överstiger 33 000 euro. Avdraget görs före andra avdrag från inkomstskatten.

I lagmotion LM 23/2018 rd med förslag till temporär ändring av inkomstskattelagen föreslås det att lagen kompletteras med en ny 125 a § med bestämmelser om förhöjt arbetsinkomstavdrag i vissa områden skatteåren 2018—2023.

## UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Utskottet tillstyrker propositionen utan ändringar.

### *Ändringarna i skattegrunderna*

Propositionen innehåller förslag till ändringar i inkomstskattelagen och till inkomstskatteskalen för det sista året i regeringsperioden för statsminister Juha Sipiläs regering. På grund av den positiva ekonomiska utvecklingen är propositionen ganska återhållsam och beräknas lindra förvärvsinkomstbeskattningen med sammanlagt 101 miljoner euro. Beräkningen väger också in att inkomstgränsen för den så kallade solidaritetsskatten i den högsta inkomstklassen fortfarande ska vara nedsatt nästa år. Efter indexjusteringen går gränsen vid 76 100 euro i stället för vid 90 000 euro, vilket väntas öka de beräknade skatteintäkterna med ungefär 32 miljoner euro per år<sup>1</sup>.

Utöver skattelättnaderna föreslår regeringen att skattegrunderna indexjusteras med 2,6 procent på alla inkomstnivåer i enlighet med antagandet att den allmänna inkomstnivån stiger. Indexjusteringen beräknas minska skatteintäkterna med knappt 400 miljoner euro, vilket betyder att den sammantagna effekten av de föreslagna ändringarna är lite mindre än 500 miljoner euro. Skattelättnaderna omfattar alla inkomsttagare men är i viss mån fokuserade på låg- och medelinkomst-

---

<sup>1</sup> Enligt beräkningen i propositionsmotiven omfattar skatten 2019 ungefär 124 000 personer.

## Betänkande FiUB 19/2018 rd

tagare. Effekten på nettorealinkomsterna är enligt sakkunniga positiv trots antagandet att konsumentpriserna kommer att stiga med 1,4 procent<sup>2</sup>. — Eftersom de föreslagna ändringarna i arbets- tagaravgifterna av skattenatur kompenserar varandra ändrar de inte den här sammantagna effekten.

Utskottet anser att de föreslagna ändringarna är lämpligt avvägda och måttfullt dimensionerade med avseende på den ekonomiska utvecklingen. De minskar inkomstskillnaderna i någon mån och ligger i linje med den fokusering som gällt hela regeringsperioden: finansministeriet har beräknat att den sänkta skattenivån för löneinkomster tydligt har varit fokuserad på låg- och medelinkomsttagare men också är märkbar i fråga om höginkomsttagare. Detta svarar mot regeringens uttalade mål att beskattningen av löneinkomster inte ska skärpas på en enda lönenivå. Samtidigt bidrar det till målet att flytta fokus inom beskattningen från beskattning av arbete till bland annat miljöskatter.

Även om propositionen i sig är i jämvikt har sakkunniga åter påtalat den stränga progressionen i inkomstbeskattningen. Marginalskatten på tilläggsinkomster kan vara hög även om inkomstnivån i övrigt är låg, och då inställer sig frågan om hur beskattningen och den sociala tryggheten ska samordnas. När det gäller medel- och höginkomsttagare är det en viktig fråga vilken effekt beskattningen har på viljan att arbeta extra eller skaffa sig tilläggsutbildning. En relevant aspekt är också vilka utsikter Finland har att erbjuda högutbildad arbetskraft som anses vara en nyckelfaktor till ekonomisk tillväxt i framtiden.

Frågan om progressionens effekter är fundamentalt svår och komplex: hur bör effektiviteten i skattesystemet överhuvudtaget mätas i dag? Bör analysen vid sidan av exempelvis utbud på arbete och ökade skatteinkomster också gälla efterfrågan på arbete och uppkomst av arbetstillfällen? Här har det också betydelse hur de allmänna eller individuella värderingarna fokuseras i framtiden, framför allt i vilken mån fritid prioriteras högre än extra inkomster oberoende av beskattningen.

Även om besluten om progressionen är kopplade till värderingar och därmed i slutändan politiska, är det viktigt med ett faktaunderlag om de relevanta omständigheterna för att skattesystemet ska kunna utvecklas. Behovet är uppenbart med hänsyn till de pågående förändringarna i arbetslivet, den nya typen av konkurrens om arbetskraft och företagsetableringen. Utskottet vill lyfta fram de här aspekterna och ställer förväntningar framför allt på det pågående projektet för en *färdplan för beskattningen*<sup>3</sup>. Det uttalade målet är att analysera hur skattebaserna påverkas av det tryck på skattesystemet som orsakas av globaliseringen, digitaliseringen, robotiseringen och den åldrande befolkningen och hur känsliga de är för ändringar i skattenivåerna. Utifrån resultaten är avsikten att en rekommendation ska utformas för ett långsiktigt skattesystem som på bästa sätt fullföljer kriterierna för ekonomisk tillväxt, inkomstfördelning och hållbara offentliga finanser.

---

2 Ekonomisk översikt, hösten 2018, Finansministeriets publikationer 24a/2018.

3 Projektet "Verotuksen muutospaineet ja tulevaisuuden verojärjestelmä" har startats inom statens utrednings- och forskningsverksamhet och genomförs av Näringslivets forskningsinstitut ETLA och Statens ekonomiska forskningscentral VATT. Projektet pågår 4/2018—4/2019.

## Betänkande FiUB 19/2018 rd

### *Övriga ändringar*

Vid sidan av de allmänna ändringarna i skattegrunderna innehåller propositionen några mindre preciseringar i en rad bestämmelser. Utskottet har inga kommentarer till de ändringar som är rent tekniska eller som gäller personalförmåner som erbjuds av trafikidkare och arvsskatt i fråga om frivillig individuell pensionsförsäkring.

Utskottet godtar också förslagen om höjning av avdraget för bostad på arbetsorten till 450 euro och om höjning av och bredare räckvidd för de skattefria kilometerersättningarna till frivilligarbete. Sakkunniga har dock pekat på vissa aspekter som föranleder utskottet att behandla de enskilda förslagen i korthet.

*Avdrag för bostad på arbetsorten.* Avsikten är alltså att maximibeloppet av avdraget för bostad på arbetsorten ska höjas från nuvarande 250 euro till 450 euro i månaden. Avdraget kan dock inte överstiga det betalda hyresbeloppet. Tillämpningskriterierna ska inte ändras i övrigt. Villkoret ska således fortfarande vara att den skattskyldige på grund av sin egentliga arbetsplats läge har hyrt en bostad (*bostad på arbetsorten*) och att bostaden är belägen mer än 100 kilometer från den bostad där den skattskyldige bor med sin make eller minderåriga barn (*stadigvarande bostad*).

Utskottet anser att avdraget fortfarande är motiverat fastän det gäller utgifter för försörjning och det med tanke på ett konsekvent skattesystem finns skäl att överhuvudtaget förhålla sig återhållsamt till avdragbarhet för utgifter av den typen. Avdraget infördes i inkomstbeskattningen vid ingången av 2008, när det behövdes verktyg för att främja arbetskraftens rörlighet. Redan då kunde man förutse utmaningarna i fråga om tillgång till arbetskraft och förutsättningarna för ekonomisk tillväxt. Problemen väntades öka i och med befolkningens åldrande och pensioneringarna, vilket i själva verket ser ut att ha skett. Det är alltså motiverat att främja arbetskraftens rörlighet också med hjälp av beskattning.

En höjning av det maximala avdragsbeloppet har också förordats av de sakkunniga som utskottet hört. Samtidigt har det föreslagits att bestämmelsen även ska tillämpas på ensamboende och sambor som inte omfattas av definitionen av make i inkomstskattelagen. Likabehandling är ett av argumenten.

Men utskottet anser inte att en bredare räckvidd med anknytande argument är hållbar. Möjligheten utreddes när propositionen bereddes enligt det beslut som regeringen fattade vid ramförhandlingarna, men man stannade för att inte förorda den. Slutsatsen motiverades i allt väsentligt med de faktorer som utskottet självt lyfte fram när det godkände införandet av avdraget (FiUB 15/2007 rd). Det väsentliga är att den gällande avgränsningen är samordnad med de andra riktlinjerna för inkomstbeskattningen. Bakgrunden är att ensamboende inte på samma sätt är bundna till sin bostadsort som exempelvis de familjer där de övriga medlemmarnas arbete och skolor finns på hemorten. Ensamboende har således inte samma stödbehov som personer med familj, och avdraget går inte heller på samma sätt att motivera samhällspolitiskt. De här synpunkterna gäller alltså fortfarande, vilket också noteras i propositionsmotiven.

Den avrådande ståndpunkten grundar sig alltså främst på att skattesystemet ska vara konsekvent men också på att det ska finnas faktiska möjligheter till övervakning. Inom undantagsbestämmel-

## Betänkande FiUB 19/2018 rd

sen finns det heller inte i övrigt skäl att bredda till exempel definitionen av make, som i nuläget stöder sig på objektivt verifierbara kriterier. Definitionen omfattar alltså också sambor som fortgående levtt i gemensamt hushåll och som tidigare har varit gifta med varandra eller som har eller har haft ett gemensamt barn (7 § 3 mom. i inkomstskattelagen).

Utskottet anser att det nuvarande avdraget med tillhörande tillämpningskriterier sammanlagt är hanterligt och ändamålsenligt. Detta beskrivs också av avdragets ekonomiska effekter, lite mer än 8 miljoner euro 2016, då avdraget beviljades lite fler än 10 000 personer.

*Skattefria kilometerersättningar till frivilligarbetare.* Avsikten är att det årliga maximibeloppet av de skattefria kilometerersättningar som allmännyttiga samfund betalar till frivilligarbetare höjs från nuvarande 2 000 euro till 3 000 euro. Samtidigt ska bestämmelsens tillämpningsområde utvidgas på så sätt att betalaren också kan vara ett delvis skattefritt samfund. I praktiken rör det sig om frivilligverksamhet i bland annat kommuner och församlingar. Kostnaderna för verksamheten ska ersättas skattefritt.

Möjligheten att betala skattefria kostnadsersättningar till andra personer än sådana som är anställda i arbetsavtals- eller tjänsteförhållande är ett undantag från huvudregeln. I allmänhet ska det vara fråga om arbetsresor som görs i syfte att sköta arbetsuppgifter. Undantaget infördes i skattesystemet vid ingången av 2001 utifrån ett förslag från Arbetsgruppen för beskattning av idrott<sup>4</sup>. Avsikten var framför allt att underlätta tolkningen och förtydliga beskattningspraxis. — Sedan dess har bestämmelsen nyligen setts över av två andra arbetsgrupper<sup>5</sup> som sinsemellan stannade för olika rekommendationer, vilket framgår av propositionsmotiven.

De nu aktuella ändringsförslagen anknyter till regeringens mål att främja förutsättningarna för frivilligarbete. Maximibeloppet av kilometerersättningarna uppdateras på så sätt att det täcker mer än 7 000 körda kilometer, medan det gällande beloppet motsvarar ungefär 5 300 körda kilometer.

Utskottet anser att grunderna för detta är förstaeliga och att bestämmelserna också i praktiken är hanterliga när de avgränsas enligt förslaget. Men frågan ska ses i det perspektivet att maximibeloppet uttryckligen gäller kilometerersättningar och användning av egen bil. Kostnader för resor med kollektivtrafik kan fortfarande ersättas utan begränsningar, liksom inkvarteringskostnader. Begränsningarna gäller bara dagpenningar och kilometerersättningar som i regel är svåra att övervaka i beskattningspraxis. — Syftet med skattefria kostnadsersättningar är inte att ersätta lön, vilket redan arbetsgruppen för beskattning av idrott påpekade.

### *Lagmotionerna*

Utskottet föreslår att lagmotionerna LM 49, 88, 89/2017 rd och LM 23/2018 rd förkastas.

<sup>4</sup> Arbetsgruppen för beskattning av idrott (Finansministeriets arbetsgruppspromemoria 17/1998)

<sup>5</sup> "Vapaaehtoistyö, talkootyö, naapuriapu - kaikki käy", arbetsgruppen för koordinering av frivilligverksamheten och utvecklandet av verksamhetsförutsättningarna, finansministeriets rapport 39/2015, och förtydligande av statens roll och styrmetoder inom den finska motions- och idrottskulturen, undervisnings- och kulturministeriets publikationer 40/2017:40, på finska.

## Betänkande FiUB 19/2018 rd

### FÖRSLAG TILL BESLUT

Finansutskottets förslag till beslut:

*Riksdagen godkänner lagförslag 1—3 i proposition RP 124/2018 rd utan ändringar.*

*Riksdagen forkastar lagförslagen i lagmotionerna LM 49, 88, 89/2017 rd och LM 23/2018 rd.*

Helsingfors 13.11.2018

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Timo Kalli cent  
vice ordförande Ville Vähämäki saf  
medlem Timo Harakka sd (delvis)  
medlem Timo Heinonen saml  
medlem Toimi Kankaanniemi saf  
medlem Pauli Kiuru saml  
medlem Esko Kiviranta cent  
medlem Elina Lepomäki saml  
medlem Mats Nylund sv (delvis)  
medlem Aila Paloniemi cent  
medlem Antti Rantakangas cent  
medlem Markku Rossi cent  
medlem Eero Suutari saml  
medlem Maria Tolppanen sd (delvis)  
medlem Kari Uotila vänst  
ersättare Lasse Hautala cent  
ersättare Reijo Hongisto blå  
ersättare Emma Kari gröna  
ersättare Joonas Räsänen sd  
ersättare Harry Wallin sd (delvis)  
ersättare Peter Östman kd (delvis).

Sekreterare var

utskottsråd Maarit Pekkanen.

**Betänkande FiUB 19/2018 rd**  
**Reservation 1 /sd**

**RESERVATION 1 /sd**

**Motivering**

Finlands ekonomi står på en stadig grund men samtidigt väntas tillväxten avta de närmaste åren. Med avseende på finanspolitiken kan man dra två slutsatser av detta; finanspolitiken måste avpassas efter konjunkturläget på rätt sätt, alltså stramas upp. Samtidigt måste politiken skapa förutsättningar för framtida tillväxt. Det betyder framför allt att förutsättningarna för produktivitetssökning måste stärkas. Vi måste se till att tillväxten ligger på en socialt och ekologiskt hållbar grund och att hållbarheten i de offentliga finanserna är säkrad.

Mot den här bakgrunden är regeringens politik kraftlös och nonchalant. Finanspolitiken har präglats av nedskärningar i utbildning, social trygghet och service. Samtidigt har regeringen snott ihop ideologiska skattelättnader som gynnar dess egna stödgrupper. I det här avseendet är regeringens budget en valbudget, alltså en fortsättning på politiken för försämrat inkomstunderlag och mot ansvarsfull skattepolitik.

Följden blir att fördelarna med den ekonomiska tillväxten uteblir för massvis med människor samtidigt som premisserna för framtida tillväxt blir sämre och insatserna för att stärka hållbarheten i de offentliga finanserna blir en halvmesyr. Motsättningarna har tillspetsats. Regeringens budgetproposition för nästa år ändrar inte på den här bilden, som präglat hela valperioden. Det hjälper inte att man lappar här och där när båten läcker.

Regeringen har inte använt beskattningen som ett verktyg för att finansiera utvecklingen av de offentliga tjänsterna. Socialdemokraternas alternativ går ut på att Finland klarar sig bra tack vare att välfärdssamhället fungerar. Med hjälp av beskattningen finansieras framtidsinvesteringar i tjänster, utbildning, forskning och utveckling. Samtidigt stärker investeringarna de offentliga finanserna också på lång sikt, när sysselsättningen ökar och kostnaderna för att rätta till samhälleliga problem minskar.

Regeringen har i sina skattepolitiska avgöranden glömt de främsta principerna för ett gott skattesystem: rättvisa och ekonomisk effektivitet. I vårt rättvisa alternativ beaktas skattebetalningsförmågan i skattebesluten. Vi vill samla in mer skatteinkomster främst genom att koncentrera skattebasen, vilket betyder att skattesatserna också sänks. Skattelättnader görs huvudsakligen i förvärvsinkomstbeskattningen.

Den ekonomiska effektiviteten fullföljs när beskattningen är jämlik, skattebaserna täta, skattesatserna skäliga och skattelagstiftningen exakt. Den allra nyttigaste verksamheten ska beskattas minst. Det gäller både förvärvsarbetet som grund för samhället och de ekologiskt bästa alternativen som förutsättning för att mänskligheten ska överleva. De förslag som nu lagts fram är de första stegen på kort sikt. På längre sikt vill vi socialdemokrater se över beskattningen utifrån riktlinjerna i det skatteprogram vi publicerade i våras.

## **Betänkande FiUB 19/2018 rd**

### **Reservation 1 /sd**

Socialdemokraterna föreslår rättvisa ändringar i inkomstskatteskalorna och inkomstskattelagen för att bidra till sysselsättning och tillväxt. Skattelättnader ska införas för löntagare med små och medelstora inkomster, pensionärer och förmånstagare.

Beskattningen av låg- och medelinkomsttagarnas löner bör sänkas så att det blir mer lockande att ta emot jobb. Enligt vårt förslag sjunker löntagarnas skatter fram till månadsinkomster på ungefär 5 000 euro, när man jämför med regeringens budget. I genomsnitt får de skattskyldiga ungefär 10 euro mer i disponibla inkomster per månad jämfört med regeringens modell. Allra mest ökar inkomsterna för löntagare som tjänar under 1 500 euro, eftersom de inom beskattningen ska få ett arbetsinkomstavdrag. Det blir ett incitament att ta emot deltidsarbete, korttidsjobb eller säsongarbete när man får arbetsinkomstavdrag i stället för förskottsinnehållning på lönen. Förvärvsinkomstskatten kan alltså bli negativ, då man exempelvis av månatliga löneinkomster på 800 euro får ungefär 50 euro mer än nu i nettoinkomst.

Vi vill sänka pensionärernas beskattning mer än regeringen gör fram till inkomster på 3 600 euro. Skatterna sänks också för förmånstagare med mindre än 2 000 euro i månadsinkomster. Däremot vill vi skärpa beskattningen av förvärvsinkomster på mer än 90 000 euro med två procent.

Hushållsavdraget ska ses över så att också de som har de minsta inkomsterna kan dra nytta av det i form av hushållsnära stöd. Samtidigt slopas självriskandelen på 100 euro i hushållsavdraget, vilket betyder att det blir lönsamt för låginkomsttagare att beställa till exempel en enda städning. Den övre gränsen för hushållsavdrag sänks, med undantag för energirenoveringar. Då används hushållsavdraget allt mer för att minska utsläppen från boendet. Vi vill också höja ersättningsprocenten i fråga om hushållsavdrag för omsorgstjänster till 70-åringar och inleda beredning för att de som bor i höghus och radhus i större utsträckning ska kunna dra nytta av hushållsavdraget.

Beskattningens tyngdpunkt ska förskjutas från beskattning av arbete, pensioner och förmåner till beskattning av innehav på många sätt. Vi vill koncentrera skattebasen genom att slopa de företagaravdrag och skogsgåvoavdrag som regeringen införde i fjol. De kan anses obefogade eftersom effekterna på sysselsättning och ekonomisk tillväxt är så små. Skattebasen i fråga om avkastning på placeringar och skatt på utdelning blir tätare samtidigt som kringgående av skatt och aggressiv skatteplanering i multinationella företag motverkas. Skatten på kapitalinkomster höjs, likaså skatten på arv och gåva.

Dessutom vill vi genomföra vissa åtgärder som främjar sysselsättningen och i synnerhet är riktade till nystartade företag. Det underlättar sysselsättningen av kunniga personer i uppstartsföretag när hindren för arbetsrelaterad flyttning undanröjs samtidigt som beskattningen av incitamentssystemen utvecklas. Vi vill stödja tillväxtföretagare och sysselsättning genom ett så kallat anställningsavdrag för en första anställning. För ändamålet ska det reserveras 20 miljoner euro. Avdraget ska vara regionalt avgränsat till företag som anställer sin första arbetstagare utom familjen. Samtidigt ska den nedre gränsen för momspliktig verksamhet höjas till 30 000 euro om året.

Småföretagarnas villkor blir bättre genom att gränsen för momspliktig omsättning höjs och ett avdrag införs för anställning av den första utomstående arbetstagaren. Vi vill underlätta sysselsättningen av kunniga personer i uppstartsföretag genom att undanröja hindren för arbetsrelaterad flyttning samtidigt som beskattningen av incitamentssystemen utvecklas. Det blir lättare för före-

**Betänkande FiUB 19/2018 rd**  
**Reservation 1 /sd**

tagen på hemmamarknaden att hävda sig i konkurrensen när den aggressiva skatteplaneringen i multinationella koncerner stävjas.

***Förslag***

Vi föreslår

att riksdagen godkänner lagförslag 3 enligt betänkandet,

att riksdagen godkänner lagförslag 1 och 2 med följande ändringar (*Reservationens ändringsförslag*),

att riksdagen godkänner nio uttalanden. (*Reservationens förslag till uttalanden*)

***Reservationens ändringsförslag***

**1.**

**Lag**

**om inkomstskatteskalen för 2019**

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Vid beskattningen för 2019 bestäms den inkomstskatt för förvärvsinkomst som enligt inkomstskattelagen (1535/1992) ska betalas till staten i enlighet med en progressiv inkomstskatteskala enligt följande:

| Beskattningsbar<br>förvärvsinkomst,<br>euro | Skatt vid nedre<br>gränsen,<br>euro | Skatt på den del av<br>inkomsten som<br>överskrider den<br>nedre gränsen,<br>% |
|---------------------------------------------|-------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------|
| 17 600                                      | 8,00                                | 6,00                                                                           |
| 26 400                                      | 536,00                              | 17,25                                                                          |

**Betänkande FiUB 19/2018 rd**  
**Reservation 1 /sd**

|               |                  |              |
|---------------|------------------|--------------|
| 43 500        | 3 485,75         | 21,25        |
| 76 100        | 10 413,25        | 31,25        |
| <b>90 000</b> | <b>14 757,00</b> | <b>33,25</b> |

2 §  
(Som i FiUB)

---

**2.**

**Lag**

**om ändring av inkomstskattelagen**

I enlighet med riksdagens beslut  
*upphävs* i inkomstskattelagen (1535/1992) 58 § 8 mom., sådant det lyder i lag 1515/2011, och  
*ändras* 58 § 1 mom., 69 § 2 mom., 71 § 3 mom., 95 a § 1 mom., 100 § 2 mom., 101 § 2 mom.,  
106 § och 125 § 2 mom.,  
av dem 58 § 1 mom. och 71 § 3 mom. sådana de lyder i lag 1246/2013, 95 a § 1 mom. sådant det  
lyder i lag 1141/2007, 100 § 2 mom. samt 101 § 2 mom. sådana de lyder i lag 1510/2016 samt 106  
§ och 125 § 2 mom. sådana de lyder i lag 876/2017, som följer:

58, 69, 71, 95 a och 100 §  
(Som i FiUB)

---

101 §

*Pensionsinkomstavdrag vid kommunalbeskattningen*

---

Fullt pensionsinkomstavdrag räknas ut så att det från full folkpension som har multiplicerats  
med talet **1,410** dras av 1 480 euro, varefter återstoden avrundas uppåt till följande hela tio euro.  
Pensionsinkomstavdraget får dock inte överstiga pensionsinkomstens belopp. Om den skattskyl-  
diges nettoförvärvsinkomst är större än fullt pensionsinkomstavdrag, minskas avdraget med 51  
procent av det överskjutande beloppet.

---

**Betänkande FiUB 19/2018 rd**  
**Reservation 1 /sd**

106 §

*Grundavdrag vid kommunalbeskattningen*

Om en skattskyldig fysisk person har en nettoförvärvsinkomst som efter de ovannämnda avdragen inte överstiger 3 505 euro, ska detta belopp dras av från nettoförvärvsinkomsten. Om nettoförvärvsinkomstens belopp efter de nämnda avdragen överstiger fullt grundavdrag, ska avdraget minskas med 18 procent av den överskjutande inkomsten.

125 §

*Arbetsinkomstavdrag*

-----

Avdraget utgör 12,6 procent av det belopp med vilket de inkomster som avses i 1 mom. överstiger 2 000 euro. Avdraget är dock högst 1 730 euro. När den skattskyldiges nettoförvärvsinkomst överstiger 36 000 euro, minskar avdraget med 2,50 procent av det belopp med vilket nettoförvärvsinkomsten överstiger 36 000 euro. Avdraget görs före andra avdrag från inkomstskatten.

Ikraftträdande  
(Som i FiUB)

-----

***Reservationens förslag till uttalanden***

1. Riksdagen förutsätter att regeringen med det snaraste lämnar en proposition om ett arbetsinkomstavdrag i förvärvsinkomstbeskattningen för att motivera dem som har de minsta inkomsterna att ta emot bland annat deltids- och korttidsjobb.
2. Riksdagen förutsätter att regeringen lämnar en proposition om att slopa den nedre gränsen för det hushållsavdrag som avses i 127 a § i inkomstskattelagen, att ombilda avdraget till ett hushållsnära stöd, att sänka det maximala avdragsbeloppet med 400 euro med undantag för energirenoveringar, att höja ersättningsprocenterna enligt 127 b § i inkomstskattelagen för omsorgstjänster till personer över 70 år samt att regeringen inleder beredning för att låta hushållsavdraget omfatta sådana renoveringar i höghus och radhus som delägarna i bostadsaktiebolaget har finansieringsansvar för.
3. Riksdagen förutsätter att regeringen med det snaraste lämnar en proposition med förslag om att främja sysselsättning i tillväxtföretag på så sätt att en skattelättnad införs för aktiepremier när försäljningen av aktierna är begränsad, att beskattningen av anställningsoptioner lindras på motsvarande sätt och att de ersättningar som arbetsgivaren betalar till arbetstagare som flyttar till Finland från utlandet på grund av arbete betraktas

**Betänkande FiUB 19/2018 rd**  
**Reservation 1 /sd**

*som skattefria kostnadsersättningar och de motsvarande flyttningskostnader som arbetstagarna betalat själva får dras av i beskattningen.*

*4. Riksdagen förutsätter att regeringen med det snaraste bereder ett lagförslag om beskattning av placeringsförsäkringar och försäkringsskal för att beskattningen ska bli mer jämlik i förhållande till direktinvesteringar.*

*5. Riksdagen förutsätter att regeringen med det snaraste lämnar en proposition för att ta krafttag mot aggressiv skatteplanering och kringgående av skatt i multinationella företag bland annat genom att begränsa rätten till avdrag för räntor som använts vid skattesmitningen.*

*6. Riksdagen förutsätter att regeringen utan dröjsmål lämnar en proposition om upphävande av inkomstskattelagens 30 a § om företagaravdrag.*

*7. Riksdagen förutsätter att regeringen utan dröjsmål lämnar en proposition om upphävande av inkomstskattelagens 55 a § och 55 b § om skogsgåvoavdrag.*

*8. Riksdagen förutsätter att regeringen lämnar en proposition om höjning av skattesatserna för kapitalinkomst i 124 § 2 mom. i inkomstskattelagen på så sätt att skattesatsen för kapitalinkomst höjs till 32 procent och för inkomster över 30 000 euro till 35 procent.*

*9. Riksdagen förutsätter att regeringen lämnar en proposition om att återställa skatteskalorna enligt 14 § och 19 § a i lagen om skatt på arv och gåva till 2016 års nivå, dock så att skatten på gåvor och arv över en miljon euro skärps med två procentenheter jämfört med 2016 års nivå.*

Helsingfors 13.11.2018

Timo Harakka sd  
Joona Räsänen sd  
Maria Tolppanen sd  
Harry Wallin sd

**Betänkande FiUB 19/2018 rd**  
**Reservation 2 /gröna**

**RESERVATION 2 /gröna**

**Motivering**

Regeringen fortsätter med sin finanspolitik som leder till ojämlikhet och sämre villkor för dem som har de minsta inkomsterna i och med att indexfrysningarna fortsätter för fjärde året i rad. Skattepolitiken har hittills inte överhuvudtaget underlättat för dem som har de minsta inkomsterna. Framför allt förmånstagarna har blivit utan de skattelättnader som regeringen mer generöst har delat ut till sina egna stödgrupper.

Vi ser det som motiverat att regeringen avstod från de allmänna inkomstskattelättnader som planerades för 2019 och tydligare riktade lättnaderna till låginkomsttagarna.

Av den summa som reserveras för skattelättnader använder regeringen ungefär 60 miljoner euro för att höja grundavdraget vid kommunalbeskattningen. Maximibeloppet av avdraget höjs från nuvarande 3 100 euro till 3 305 euro.

Vi föreslår en betydligt större höjning, till 3 760 euro. Kostnaderna för höjningen blir ungefär 200 miljoner euro, men vi anser att det är en motiverad och rättvis lösning i det här läget.

Höjningen motverkar fattigdom och får inkomstskillnaderna att krympa i och med att den kommer till nytta för dem som har de minsta inkomsterna, även arbetslösa och pensionärer, som inte drar nytta av skattelättnader i fråga om förvärvsinkomster.

**Förslag**

Jag föreslår

att riksdagen godkänner lagförslag 1 och 3 enligt betänkandet,

att riksdagen godkänner lagförslag 2 enligt betänkandet men 106 § med följande ändringar  
**(Reservationens ändringsförslag)**

att riksdagen godkänner fyra uttalanden. **(Reservationens förslag till uttalanden)**

**Betänkande FiUB 19/2018 rd**  
**Reservation 2 /gröna**

***Reservationens ändringsförslag***

**2.**

**Lag**

**om ändring av inkomstskattelagen**

I enlighet med riksdagens beslut  
*ändras* 106 §, sådan den lyder i lag 876/2017, som följer:

106 §

*Grundavdrag vid kommunalbeskattningen*

Om en skattskyldig fysisk person har en nettoförvärvsinkomst som efter de ovannämnda avdragen inte överstiger 3 760 euro, ska detta belopp dras av från nettoförvärvsinkomsten. Om nettoförvärvsinkomstens belopp efter de nämnda avdragen överstiger fullt grundavdrag, ska avdraget minskas med 18 procent av den överskjutande inkomsten.

---

***Reservationens förslag till uttalanden***

- 1. Riksdagen förutsätter att regeringen slopar skogsgåvoavdraget som den infört.*
- 2. Riksdagen förutsätter att regeringen lämnar en proposition om att skärpa skatten på utdelning från icke-noterade bolag på det sätt som finansministeriets expertgrupp föreslagit.*
- 3. Riksdagen förutsätter att regeringen snabbar upp tidsplanen för att minska avdraget för räntor på bostadslån.*
- 4. Riksdagen förutsätter att regeringen återtar sänkningarna av arvsskatten.*

Helsingfors 13.11.2018

Emma Kari gröna

**Betänkande FiUB 19/2018 rd**  
**Reservation 3 /vänst**

**RESERVATION 3 /vänst**

**Motivering**

En rättvis beskattning kräver att var och en betalar skatt enligt betalningsförmåga och att beskattningen jämnar ut inkomstskillnaderna.

Det finländska skattesystemets förmåga att jämna ut skillnader i inkomst och förmögenhet har redan länge hållit på att försämrats. Den andel skatteintäkter som härrör från progressiva skatter har minskat betydligt. De mest progressiva skatterna, alltså inkomstskatten till staten och arvs- och gåvoskatten, står för mindre än 10 procent av skatteintäkterna. Om man ser till de skatter och avgifter (inkl. socialförsäkringsavgifter) som tas ut via personbeskattningen, har andelen progressiv skatt på förvärvsinkomster minskat från över 40 procent vid decennieskiftet 1980—1990 till cirka 15 procent i dag.

Sipiläs regering har försämrat skattesystemets inkomstutjämnande effekt och ökat ojämlikheten. Den största nyttan av skatteändringarna har gått till höginkomsttagarna och innehavarna av stora kapital. Enorma skattelättnader i miljardklassen har försvagat den finansiella ställningen i statsfinanserna och gjort det svårare att upprätthålla välfärdsstaten.

Det finländska skattesystemet gynnar kapitalinkomsttagare, vilket är en av de viktigaste egenskaperna som ökar ojämlikheten. Allt sedan skattereformen 1993 har frukterna av den ekonomiska tillväxten gått till dem som har de högsta inkomsterna, medan låginkomsttagarnas förvärvsinkomster var de som ökade mest under de föregående decennierna. De färskaste skatteuppgifterna visar att inkomsterna för dem som tjänade mer än 300 000 euro netto ökade med mer än en fjärdedel 2017, medan nettoinkomsten i de lägsta inkomstklasserna minskade eller förblev ungefär densamma som tidigare. Skillnaderna i förmögenhet är större än på många decennier.

Särskilt generöst behandlas hos oss förmögna personer som äger företag och som kan omvandla förvärvsinkomster till kapitalinkomster, som de tar ut enligt en mycket låg skattesats. Nästan alla ledande experter har på olika sätt talat för att de oskäligen skatteförmånerna för ägare till icke-börsnoterade bolag ska slopas, men regeringen har inte varit beredd att göra detta. Den nuvarande separata skatteskalen för kapitalinkomster är också orättvis för låginkomsttagare som har små kapitalinkomster.

I vårt alternativ blir skattesystemet betydligt mer progressivt och skatten på stora inkomster är också proportionellt sett större. Nettoinkomsten för en stor majoritet finländare ökar fastän inkomstskatteskalen stramas åt, eftersom vi återtar ändringarna i socialförsäkringsavgifterna enligt konkurrenskraftsavtalet. Detta åskådliggör vilken massiv inkomstöverföring konkurrenskraftsavtalet innebär från löntagarna och den offentliga sektorn till företagen.

Vänsterförbundet har som mål att förvärvs- och kapitalinkomster behandlas på samma sätt i beskattningen. Vi bör genast börja förbereda en harmonisering av inkomstbeskattningen.

### **Betänkande FiUB 19/2018 rd** **Reservation 3 /vänst**

En direkt reform som vi föreslår är att rätta till beskattningen av utdelning från icke-noterade företag. Detta ska genomföras genom att gränsen för skattefri utdelning (den s.k. normalavkastningsgränsen) sänks från åtta till tre procent och 40 procent i stället för nuvarande 25 procent av skatten på inkomsterna under gränsen blir skattepliktiga. Reformen ökar skatteintäkterna med ungefär 355 miljoner euro.

*Inkomstskatteskalan* ändras på flera sätt. Vi återtar ändringarna i socialförsäkringsavgifterna till följd av konkurrenskraftsavtalet, vilket ger löntagarna betydligt större nettoinkomster. Som motvikt skärper vi skatteskalan och inför en ny skatteklass för dem som tjänar mer än 100 000 euro om året (skatten på de inkomster som överstiger den nedre gränsen är 34 %).

*Grundavdraget i kommunalbeskattningen* höjs till 3 535 euro i stället för regeringens förslag på 3 305 euro. Tack vare detta får låginkomsttagarna mer nettoinkomster. Arbetsinkomstavgiftens minskningsprocent höjs. *Företagaravdraget* slopas.

*Hushållsavdraget* ställs om efter 2016 års modell. Reformen ger staten 31 miljoner euro i besparingar. Vänsterförbundet vill också möjliggöra hushållsavdrag för bostadsaktiebolag och bostadsandelslag. Det blir ett viktigt incitament till exempel för energirenoveringar. Som komplement till hushållsavdraget bör vi skapa en ny typ av hushållsnära stöd som ger motsvarande fördelar till dem vars ekonomiska situation inte gör det möjligt att utnyttja hushållsavdraget.

#### ***Förslag***

Jag föreslår

att riksdagen godkänner lagförslag 3 enligt betänkandet,

att riksdagen godkänner lagförslag 1 och 2 med följande ändringar (***Reservationens ändringsförslag***),

att riksdagen godkänner fem uttalanden. (***Reservationens förslag till uttalanden***)

**Betänkande FiUB 19/2018 rd**  
**Reservation 3 /vänst**

***Reservationens ändringsförslag***

**1.**

**Lag**

**om inkomstskatteskalan för 2019**

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Vid beskattningen för 2019 bestäms den inkomstskatt för förvärvsinkomst som enligt inkomstskattelagen (1535/1992) ska betalas till staten i enlighet med en progressiv inkomstskatteskala enligt följande:

| Beskattningsbar<br>förvärvsinkomst,<br>euro | Skatt vid nedre<br>gränsen,<br>euro | Skatt på den del av<br>inkomsten som<br>överskrider<br>nedre gränsen,<br>%<br>den |
|---------------------------------------------|-------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------|
| 17 200—25 700                               | 8,00                                | 6,25                                                                              |
| 25 700—41 800                               | 539,00                              | 18,00                                                                             |
| 41 800—74 200                               | 3 437,25                            | 22,25                                                                             |
| 74 200—100 000                              | 10 646,25                           | 32,00                                                                             |
| 100 000—                                    | 18 902,25                           | 33,00                                                                             |

2 §

(Som i FiUB)

---

**Betänkande FiUB 19/2018 rd**  
**Reservation 3 /vänst**

**2.**

**Lag**

**om ändring av inkomstskattelagen**

I enlighet med riksdagens beslut  
*upphävs* i inkomstskattelagen (1535/1992) 58 § 8 mom., sådant det lyder i lag 1515/2011, och  
*ändras* 58 § 1 mom., 69 § 2 mom., 71 § 3 mom., 95 a § 1 mom., 100 § 2 mom., 101 § 2 mom.,  
106 § och 125 § 2 mom.,  
av dem 58 § 1 mom. och 71 § 3 mom. sådana de lyder i lag 1246/2013, 95 a § 1 mom. sådant det  
lyder i lag 1141/2007, 100 § 2 mom. samt 101 § 2 mom. sådana de lyder i lag 1510/2016 samt 106  
§ och 125 § 2 mom. sådana de lyder i lag 876/2017, som följer:

58, 69, 71 och 95 a §  
(Som i FiUB)

100 §

*Pensionsinkomstavdrag vid statsbeskattningen*

-----  
Fullt pensionsinkomstavdrag räknas ut så att det från full folkpension som har multiplicerats  
med talet **3,500** dras av den minsta beskattningsbara inkomsten enligt den progressiva inkomsts-  
katteskalen, varefter återstoden avrundas uppåt till följande hela tio euro.  
-----

101 §  
(Som i FiUB)

106 §

*Grundavdrag vid kommunalbeskattningen*

Om en skattskyldig fysisk person har en nettoförvärvsinkomst som efter de ovannämnda  
avdragen inte överstiger **3 535** euro, ska detta belopp dras av från nettoförvärvsinkomsten. Om  
nettoförvärvsinkomstens belopp efter de nämnda avdragen överstiger fullt grundavdrag, ska  
avdraget minskas med 18 procent av den överskjutande inkomsten.

**Betänkande FiUB 19/2018 rd**  
**Reservation 3 /vänst**

125 §

*Arbetsinkomstavdrag*

-----

Avdraget utgör 12,2 procent av det belopp med vilket de inkomster som avses i 1 mom. överstiger 2 500 euro. Avdraget är dock högst 1 630 euro. När den skattskyldiges nettoförvärvsinkomst överstiger 33 000 euro, minskar avdraget med 2,00 procent av det belopp med vilket nettoförvärvsinkomsten överstiger 33 000 euro. Avdraget görs före andra avdrag från inkomstskatten.

Ikraftträdande  
(Som i FiUB)

-----

***Reservationens förslag till uttalanden***

- 1. Riksdagen förutsätter att regeringen utan dröjsmål lämnar riksdagen en proposition om att öka progressionen i kapitalbeskattningen och se över inkomstbeskattningen, varvid det slutliga målet är att kapitalinkomster ska behandlas på samma sätt som andra inkomster i beskattningen.*
- 2. Riksdagen förutsätter att regeringen utan dröjsmål lämnar riksdagen en proposition om upphävande av den avdragsrätt för frivilliga individuella pensionsförsäkringar och inbetalningar enligt långsiktiga sparavtal som avses i 54 d § i inkomstskattelagen.*
- 3. Riksdagen förutsätter att regeringen förelägger riksdagen förslag till en skattereform som omöjliggör skatteflykt och senareläggning av skatt med hjälp av försäkringsskal, kapitaliseringsavtal och liknande och som innebär att överlåtelsevinst och avkastning av utdelning från skalbolag beskattas på samma sätt som vid direkt innehav.*
- 4. Riksdagen förutsätter att regeringen lämnar en proposition med förslag om att den så kallade normalavkastningsgränsen i beskattningen av utdelning från andra än offentligt noterade bolag sänks till tre procent och att 40 procent av inkomsten under den här årliga avkastningsgränsen är skattepliktig kapitalinkomst.*
- 5. Riksdagen förutsätter att regeringen lämnar en proposition med förslag till ett hushållsavdrag där den avdragbara andelen är 45 procent av arbetets pris inklusive moms vid köp från företag och 15 procent av lönen inklusive arbetsgivaravgifter vid anlitande av arbetstagare och där hushållsavdraget utvidgas på så sätt att också bostadsaktiebolag och bostadsandelslag kan utnyttja det. Samtidigt ska det göras en utredning av olika sätt att erbjuda ett stöd motsvarande hushållsavdraget också till dem vars ekonomiska situation inte gör det möjligt att använda hushållsavdraget i dess nuvarande form.*

**Betänkande FiUB 19/2018 rd**  
**Reservation 3 /vänst**

Helsingfors 13.11.2018

Kari Uotila vänst

**Betänkande FiUB 19/2018 rd**  
**Reservation 4 /sv**

**RESERVATION 4 /sv**

**Motivering**

Svenska riksdagsgruppen anser att vi behöver en skattepolitik som ger vanliga löntagare mera pengar i handen. Vi är övertygade om att hushåll med större disponibla inkomster stimulerar ekonomin och ger en mångsidigare serviceproduktion. I det här avseendet pekar propositionen åt rätt håll. Vi anser emellertid att det är rätt att sänka skatten på arbete bara om det sker på ett socialt rättvist sätt.

I vår alternativa budget föreslår vi en skattereform som ger var och en mer nettoinkomster. I grunden går modellen ut på att beskattningen av konsumtion höjs en aning — en halv procent i varje momsklass. De ökade skatteintäkterna gör det möjligt att sänka inkomstskatten i alla skatteklasser. Hela ökningen ska dock inte användas för att sänka inkomstskatterna utan en del ska användas för inkomstöverföringar till pensionärer i de lägsta inkomstklasserna. Vi vill höja folkpensionen med 1,1 procent och med 10 euro mer i månaden jämfört med regeringens förslag. Våra åtgärder gäller också två andra ekonomiskt utsatta grupper i samhället: enföräldersfamiljer och studerande.

Vår skattereform skapar bättre dynamik i ekonomin och höjer sysselsättningsnivån. Vi bevisar att skattepolitiken kan ses över så att alla inkomstkategorier vinner på det.

Målet med beskattningen bör vara att samla in tillräckligt med pengar för att kunna upprätthålla vårt nordiska välfärdssamhälle. Skatterna ska tas ut effektivt och rättvist och de ska grunda sig på betalningsförmågan. Beskattningen ska också motivera till arbete och företagsamhet, den bör främja ekonomisk tillväxt och sysselsättning. Bara genom en hållbar tillväxt och en hög sysselsättningsnivå som inbringar skatteinkomster kan välfärdssamhället garanteras, även på lång sikt.

Finlands placering på World Economic Forums lista över världens mest konkurrenskraftiga länder har sjunkit till en tionde plats. Vår konkurrenskraft är inte tillräckligt bra och det visar sig enligt företagen i Finland i att exporttillväxten är långsammare än tillväxten på exportmarknaden. Det finns alltså goda skäl till att se över skattepolitiken.

En premiss är att det alltid ska vara lönsamt att ta emot jobb och att jobba. För att nå det målet krävs det många åtgärder. En av dem är att sänka skatten på arbete. En lägre skatt får bidragsfällorna att krympa och sänker tröskeln för att ta emot jobb. Vi vill genomföra en skattereform för att sänka beskattningen av arbete och höja konsumtionsskatterna. Det gör vi genom att höja samtliga tre momssatser med 0,5 procentenheter. Hela summan av momshöjningen motsvarar summan av sänkningen av inkomstbeskattningen.

Största delen av momsintäkterna, nästan 70 procent, består av konsumtion i hushållen. Vi ser det därför som självklart att momshöjningen ska genomföras i anknytning till sänkningen av inkomstskatterna och de sociala åtgärderna, så att inkomsterna ökar i de lägsta decilerna.

**Betänkande FiUB 19/2018 rd**  
**Reservation 4/sv**

Momshöjningar anses ofta vara ett dåligt alternativ för låginkomsttagare, pensionärer och studerande. Men det är inte vår modell. I vår modell höjer vi garantipensionen mer än vad regeringen gör, slopar indexfrysningen av folkpensionerna, sänker dagvårdsavgifterna och höjer studiestödet till den nivå det var på före regeringens nedskärningar.

***Förslag***

Jag föreslår

att riksdagen godkänner lagförslag 1—3 enligt betänkandet,

att riksdagen godkänner ett uttalande. (*Reservationens förslag till uttalande*)

***Reservationens förslag till uttalande***

*Riksdagen förutsätter att regeringen bereder en skattereform enligt svenska riksdagsgruppens modell, där beskattningen av arbete sänks och beskattningen av konsumtion höjs måttligt.*

Helsingfors 13.11.2018

Mats Nylund sv

**Betänkande FiUB 19/2018 rd**  
**Reservation 5 /kd**

**RESERVATION 5 /kd**

**Motivering**

Ändringsförslagen i vår reservation gällande proposition RP 124/2018 rd berör avdragbarheten för medlemsavgifter till arbetsmarknadsorganisationer och barnavdraget i inkomstbeskattningen. De föreslagna ändringarna avses stödja barnfamiljerna bättre och innebära mer jämlika villkor för medlemsavgifter till arbetsmarknadsorganisationer i relation till medlemsavgifter som betalas till allmännyttiga föreningar. Ändringarna ingår i kristdemokratiska riksdagsgruppens alternativa budget för 2019.

*Begränsa avdragbarheten för medlemsavgifter till arbetsmarknadsorganisationer*

Medlemsavgifter till arbetsmarknadsorganisationer är utgifter för inkomstens förvärvande (31 § 1 mom. 6 punkten i inkomstskattelagen). De får dras av till fullt belopp enligt 95 § i lagen. Avdragbarheten är en kvarleva från gångna tider. Inte heller medlemmar i andra allmännyttiga organisationer har rätt att dra av medlemsavgifterna i beskattningen. Villkoren för medlemsavgifterna till arbetsmarknadsorganisationer bör samordnas med detta. Märk väl att vissa fackförbund har innehav som de likt företag använder för operationer på den fria marknaden. Då kan deras medlemmars skatteavdrag rentav betraktas som ett slags indirekt företagsstöd.

Om avdragbarheten för medlemsavgifter till arbetsmarknadsorganisationer slopades helt och hållet skulle staten få in en hel del extra inkomster. Ändringen i avdragsrätten bör dock inte göras med en gång utan gradvis. Vi föreslår därför att 95 § i inkomstskattelagen ändras på så sätt att den skattskyldige från sin löneinkomst får dra av hälften, alltså 50 procent, av sina medlemsavgifter till arbetsmarknadsorganisationer.

För att arbetsmarknadsorganisationerna ska likabehandlas måste också rätten att dra av medlemsavgifter till arbetsgivarorganisationer slopas. Också det resulterar i mer skatteinkomster för staten. Vi föreslår att bestämmelsen om rätt till avdrag av medlemsavgifter till arbetsgivarorganisationer enligt 8 § 1 mom. 9 punkten i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet upphävs.

*Barnavdraget i inkomstskattelagen*

Bestämmelsen om barnavdrag i 126 a § i inkomstskattelagen (1535/1992) gällde temporärt skatteåren 2015—2017. Enligt den bestämmelsen skulle ett barnavdrag göras i beskattningen om den skattskyldige hade ett minderårigt barn att försörja vid utgången av skatteåret. Men barnavdraget slopades vid ingången av 2018. Avdraget hade införts för att kompensera för nedskärningen i barnbidraget och borde därför inte ha slopats. Avdraget kan bidra till att rätta till de värsta missförhållandena för barnfamiljerna.

Vi föreslår att barnavdraget återinförs 2019 i den form det tillämpades 2015—2017. Skatteförvaltningen gick ut med en anvisning om tillämpningen (Dnr A25/200/2015). Enligt anvisningen ska barnavdraget beviljas skattskyldiga som försörjer ett eller flera minderåriga barn. Det ska

**Betänkande FiUB 19/2018 rd**  
**Reservation 5 /kd**

vara inkomstrelaterat och minska när inkomsterna stiger. Om nettoförvärvsinkomsten och nettokapitalinkomsten sammantaget överskrider en viss inkomstgräns beviljas avdraget inte ens partiellt. Avdragsbeloppet påverkas av antalet barn och av om det är fråga om gemensam eller ensam försörjning. Vid ensamförsörjning påverkas avdragsbeloppet också av om inkomstskattelagens bestämmelser om makar är tillämpliga på den skattskyldige. Om bestämmelserna är tillämpliga har det inte betydelse för avdragsbeloppet att maken inte är förälder till barnet.

Avdraget ska göras från skatterna på förvärvsinkomst och kapitalinkomst i proportion till skattebeloppen. Avdraget ska göras från skatten på förvärvsinkomst efter arbetsinkomstavdraget och från skatten på kapitalinkomst före hushållsavdraget. Till den del avdraget överskrider beloppet av inkomstskatten till staten ska det göras från kommunalskatten, sjukförsäkringens sjukvårdspremie och kyrkoskatten i proportion till dessa skatter. Avdraget kan inte göras om den skattskyldiges skatter inte räcker till, exempelvis på grund av låga inkomster.

**Förslag**

Jag föreslår

att riksdagen godkänner lagförslag 1—3 enligt betänkandet,

att riksdagen godkänner två uttalanden. (*Reservationens förslag till uttalanden*)

**Reservationens förslag till uttalanden**

*1. Riksdagen förutsätter att regeringen med det snaraste vidtar åtgärder för att ändra 95 § i inkomstskattelagen på så sätt att avdragbarheten för medlemsavgifter till arbetsmarknadsorganisationer sänks till 50 procent och bestämmelsen om avdragbarhet upphävs i 8 § 1 mom. 9 punkten i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet.*

*2. Riksdagen förutsätter att regeringen med det snaraste vidtar åtgärder för att återinföra barnavdraget i inkomstskattelagen på så sätt att avdragsrätten motsvarar den modell som kristdemokraterna föreslår i sin alternativa budget för 2019.*

Helsingfors 13.11.2018

Peter Östman kd

**Betänkande FiUB 19/2018 rd**  
**Reservation 6 /saf**

**RESERVATION 6 /saf**

**Motivering**

I Finland har vi redan i årtal haft problem med hållbarhetsunderskott och lägre sysselsättningsnivå än i grannlandet Sverige. Regeringen har haft som mål att höja sysselsättningsnivån, men Sverige har lyckats betydligt bättre med det. Löntagarnas nettoinkomster har stor inverkan på efterfrågan och därmed på sysselsättningen i hemlandet.

I nuläget har Sverige betydligt lättare beskattning för de löntagare vars inkomster är 30 000—100 000 euro. Hårdast slår beskattningen mot de finländska löntagare som tjänar 40 000—60 000 euro om året: skatterna är då flera procentenheter strängare än för svenskar med lika stora inkomster. I Sverige har medelinkomsttagarna ungefär 200 euro mer per månad att röra sig med än hos oss. När det gäller att höja sysselsättningsnivån är det viktigast att framhäva att arbete är primärt och lönsamt i förhållande till sociala förmåner. Vi sannfinländare kräver att det ska bli ekonomiskt mer motiverande att arbeta än att leva på sociala förmåner. I det här syftet ska beskattningen sänkas och bidragsfällor avvecklas.

Vi föreslår att inkomstskatteskalen och beloppet av arbetsinkomstavrdraget enligt 125 § i inkomstskattelagen omarbetas så att beskattningen för löntagare med medelstora inkomster sänks till samma nivå som i Sverige. Ändringen leder till att de enskilda skattskyldiga betalar mindre skatt men betalar sig i form av dels sysselsättning, dels ökad konsumtion och därmed ökade intäkter från konsumtionsbeskattningen. Vi vill genomföra ändringen gradvis och koppla den till höjningen av sysselsättningsnivån. År 2019 sänks beskattningen för löntagare med medelstora inkomster med 300 miljoner euro. (*Reservationens förslag till uttalande 1*)

För det andra ser vi det som viktigt att bestämmelsen om barnavdrag återinförs i inkomstskattelagen 2019. Lagen bör kompletteras med 126 a § om barnavdrag med samma innehåll som den temporära bestämmelse som gällde från den 1 januari 2015 till den 31 december 2017. Nya 126 a § som vi föreslår ska gälla till och med den 31 december 2019. Lagen ska tillämpas första gången vid beskattningen för 2019.

Barnavdraget ska beviljas skattskyldiga som försörjer ett eller flera minderåriga barn. Det ska vara inkomstrelaterat och minska när inkomsterna stiger. För dem som har mindre inkomster har avdraget betydelse.

Avdraget ska finnas till för att jämna ut nedskärningarna i barnbidraget 2014. Med tanke på inkomstfördelningens värde i sig och en rättvis beskattning är det motiverat att återinföra barnavdraget med samma nivå 2019 som 2017. (*Reservationens förslag till uttalande 2*)

Sannfinländarna anser att beskattningen redan i årtal har varit behäftad med missförhållandet att skatten på pensionsinkomster har varit större än skatten på motsvarande löneinkomster. Vi vill åtgärda detta. Därför föreslår vi att pensionsinkomstavrdraget höjs i syfte att skatten ska vara lika stor för inkomster som motsvarar varandra oberoende av om inkomsten utgör pension eller lön

**Betänkande FiUB 19/2018 rd**  
**Reservation 6 /saf**

för förvärvsarbete. Då får pensionärerna mer disponibla inkomster och därmed stärks konsumtionen samtidigt som bland annat utgifterna för utkomststöd och bostadsbidrag minskar.

I den här reservationen föreslår vi dessutom att regeringen utan dröjsmål åtgärdar inkomstbeskattningen på så sätt att om den skattskyldige har gjort en donation till en biståndsfond ska ett biståndsavdrag göras från den skattskyldiges nettoförvärvsinkomster vid kommunalbeskattningen. Det fulla avdragsbeloppet är 200 euro men avdraget får uppgå till högst det donerade beloppet. (*Reservationens förslag till uttalande 3*)

**Förslag**

Vi föreslår

att riksdagen godkänner lagförslag 1 och 3 enligt betänkandet,

att riksdagen godkänner lagförslag 2 enligt betänkandet men 101 § med följande ändringar, (*Reservationens ändringsförslag*)

att riksdagen godkänner tre uttalanden. (*Reservationens förslag till uttalanden*)

**2.**

**Lag**

**om ändring av inkomstskattelagen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 101 § 2 mom., sådan det lyder i lag 1510/2016, som följer:

101 §

*Pensionsinkomstavdrag vid kommunalbeskattningen*

---

Fullt pensionsinkomstavdrag räknas ut så att det från full folkpension som har multiplicerats med talet 1,416 dras av 1 480 euro, varefter återstoden avrundas uppåt till följande hela tio euro. Pensionsinkomstavdraget får dock inte överstiga pensionsinkomstens belopp. Om den skattskyldiges nettoförvärvsinkomst är större än fullt pensionsinkomstavdrag, minskas avdraget med 52,5 procent av det överskjutande beloppet.

---

**Betänkande FiUB 19/2018 rd**  
**Reservation 4 /saf**

---

***Reservationens förslag till uttalanden***

*1. Riksdagen förutsätter att regeringen med det snaraste åtgärdar inkomstbeskattningen på så sätt att beskattningen för löntagare med medelstora inkomster sänks genom att skatteskalorna och arbetsinkomstavdraget ändras i syfte att sänka löntagarnas skatter till samma nivå som i Sverige. Ändringen ska göras gradvis och kopplas till höjningen av sysselsättningsnivån så att den på lång sikt är åtminstone kostnadsneutral med avseende på de sammantagna skatteintäkterna till följd av att sysselsättningen och konsumtionen samt därmed de influtna konsumtionsskatterna ökar.*

*2. Riksdagen förutsätter att regeringen med det snaraste åtgärdar inkomstbeskattningen på så sätt att ett barnavdrag enligt förslaget i sannfinländarnas alternativa budget görs från skatten i fråga om skattskyldiga som vid utgången av skatteåret har ett minderårigt barn att försörja. Avdragsbeloppet ska vara 50 euro per minderårig som försörjs. Ensamförsörjare får dubbelt avdrag för de barn vars enda vårdnadshavare de är. Avdragsbeloppet räknas dock ut på grundval av högst fyra barn.*

*3. Riksdagen förutsätter att regeringen utan dröjsmål åtgärdar inkomstbeskattningen på så sätt att om den skattskyldige har gjort en donation till en biståndsfond ska ett biståndsavdrag göras från den skattskyldiges nettoförfärvsinkomster vid kommunalbeskattningen. Det fulla avdragsbeloppet är 200 euro men avdraget får uppgå till högst det donerade beloppet.*

Helsingfors 13.11.2018

Ville Vähämäki saf  
Toimi Kankaanniemi saf